

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Lihula looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTTED**

§ 1. Lihula looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Lihula looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:

1) looduslikke soo- ja metsakooslusi, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, laane-, salu- ja soovikumetsi ning neile iseloomuliku elustiku mitmekesisust;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanad looduspõõsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);

3) kaitsealuseid liike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ja I lisas nimetatud rändlinnuliike ning nende elupaiku. Need liigid on kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), väikepistrik (*Falco columbarius*), tutkas (*Philomachus pugnax*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), mudatilder (*Tringa glareola*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), sookurg (*Grus grus*), hallõgija (*Lanius excubitor*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), teder (*Tetrao tetrix*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*);

4) kaitsealuseid liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*) ja eesti soojumikas (*Saussurea alpina* ssp. *esthonica*);

5) kaitsealuseid liike ja nende elupaiku. Need liigid on väike-kirjurähn (*Dryobates minor*) ja kuninga-kuuskjalg (*Pedicularis sceptrum-carolinum*).

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Hälvati, Karinõmme, Oidrema, Parivere, Rootsi, Sookatse, Tarva ja Tõitse külas.

(2) Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaartidel määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk KAITSEALA KAITSEKORD

§ 5. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:

- 1) Kulli sihtkaitsevöönd;
- 2) Lihula sihtkaitsevöönd.

§ 6. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Kulli sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaljukotka pesitsusala ja kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ning metsa- ja sookoosluste soodsa seisundi säilitamine.

(2) Lihula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ning metsa- ja sookoosluste soodsa seisundi säilitamine ning rändlindude peatuspaikade kaitse.

§ 7. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud § 8 lõike 1 punktis 3 sätestatud ajal sihtkaitsevööndis.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud.

(3) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusel.

(4) Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud § 8 lõike 1 punktis 3 sätestatud ajal Kulli sihtkaitsevööndis. Linnujaht on kaitsealal keelatud.

(6) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas ja rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas;
- 2) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 3) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine;
- 5) rajatise püstitamine kaitseala tarbeks, kusjuures kaitseala tarbeks rajatise püstitamisel kalda ehituskeeluvööndisse ei laiene rajatisele kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld;
- 6) tee ja tehnovõrgu rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks;
- 7) olemasolevate rajatiste hooldustööd.

§ 8. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) inimeste viibimine Kulli sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatis;
- 8) jahiulukeid lisaõota.

§ 9. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 10. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 11. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 11. aprilli 2005. a määrus nr 72 „Lihula maastikukaitseala kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 12. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 6. detsembri 2018. a käskkirjaga nr 1-2/18/901 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemusega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 13. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25)

² Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 25. septembri 1998. a määrusega nr 215 „Silma looduskaitseala ning Lihula ja Tilga maastikukaitsealade kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirjade ja välispiiri kirjelduste kinnitamine”. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 60 hõlmab kaitseala Tuhu-Kesu linnuala ja lisa 1 punkti 2 alapunktist 189 Lihula loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi. Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja võõndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Rene Kokk
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1. Lihula looduskaitseala_1
Lisa 2. Lihula looduskaitseala_2